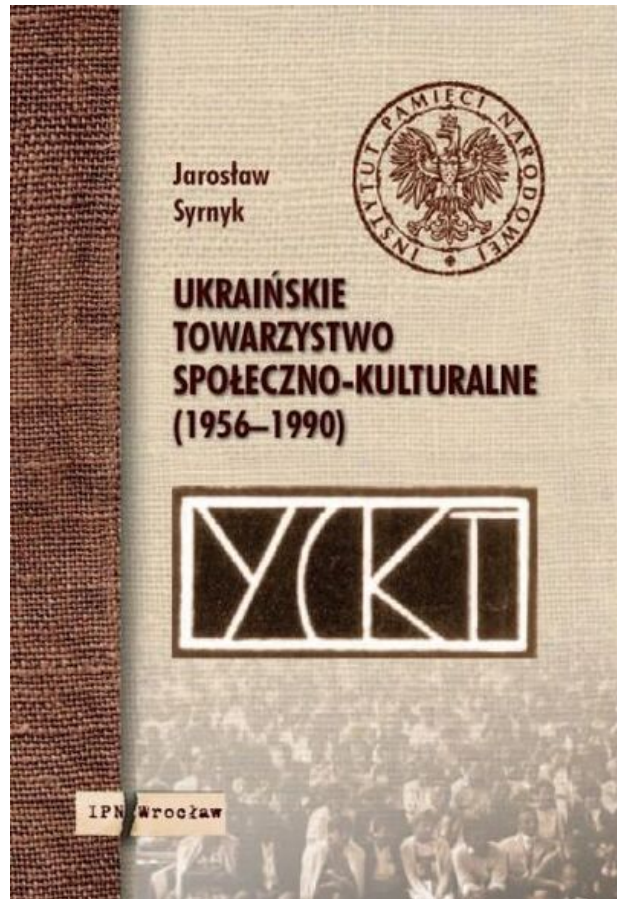

Ukraińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne (1956-1990)

Jarosław Syrnyk, Ukraińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne (1956-1990), Wrocław 2008, 515 s.

Monografia Ukraińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego (UTSK) ukazuje dzieje tego Towarzystwa od chwili jego powołania w 1956 r., do przekształcenia w Związek Ukraińców w Polsce w roku 1990. Bogactwo źródeł oraz dotychczasowy stan badań sprawiły, że prezentowana książka stanowi połączenie analizy różnych aspektów (i kontekstów) funkcjonowania Towarzystwa z kronikarskim zapisem jego historii. Podjęta w publikacji próba podsumowania dziejów UTSK upoważnia autora do stwierdzenia, że była to organizacja o „janusowym” obliczu. W jej działalności znajdujemy z jednej strony przedsięwzięcia zmierzające do realizacji głównych postulatów ludności ukraińskiej w tamtym czasie, tzn. uzyskania zgody na powrót na dawne ziemie, legalizację obrządku greckokatolickiego, rozwój oświaty w języku ukraińskim. W tym samym nurcie wymienić możemy także ogromny wysiłek organizacyjny związany z funkcjonowaniem struktur Towarzystwa: co najmniej 342 koła terenowe, kilkunastotysięczną na przestrzeni 35 lat rzeszę członków, kilkadziesiąt chórów, nie mniejszą liczbę zespołów dramatycznych i estradowych, kilkanaście zespołów pieśni i tańca, zespołów folklorystycznych, orkiestr, organizację wielotysięcznych festiwali kultury ukraińskiej, tysiące mniejszych imprez kulturalnych (przeeglądów, występów,

koncertów, wystaw, zabaw tanecznych), prowadzoną działalność wydawniczą oraz inicjowanie i koordynowanie rozwoju sieci placówek oświatowych prowadzących nauczanie w języku ukraińskim. Było však i drugie oblicze UTSK. Towarzystwo to zostało powołane do życia przez władze państwowe m.in. w celu skanalizowania aktywności odradzającej się grupy inteligencji ukraińskiej (w Warszawie, Szczecinie, Gdańsku, Lublinie, Krakowie), a także bardzo aktywnego środowiska łemkowskiego (na Dolnym Śląsku i Ziemi Lubuskiej). W tym kontekście było ono zatem narzędziem polityki narodowościowej komunistycznych władz. Polityki zmierzającej w konsekwencji do asymilacji narodowościowej mniejszości ukraińskiej w Polsce.

Jarosław Syrnyk

Gdzie kupić publikacje: